

मद्यैत्स्वां इक्षितम् *war verliebt in* 8,2,10. — 3) *lesen, studiren, auswendig hersagen*: अधीक्षि RV. Prāt. 13,2. यदि नाधीयात् Âçv. Grh. 1, 13,2. अद्ययाम् absol. Pañāv. Br. 15,3,19. अधीत्य Varāh. Brh. S. 68, 117. — II. Ind. St. 8,93. Çāñkh. Grh. 4,6. pass.: वेदे नित्यमधीयताम् Spr. 2894. अधीते ऽपि वेदे Sarvadarçanas. 124,3. अधीतपूर्व, अनधीतपूर्व Âçv. Çr. 8,14. Taitt. Up. S. 30,122.

— उपाधि vgl. उपाध्याय.

— प्राधि vgl. प्राध्ययन.

— अनु 1) तमन्वेतारो वक्त्रः MBh. 2,2195. — 6) *hineingehen in (loc.)*: अन्वीय (= अनुप्रविश्य Schol.) Buāg. P. 10,46,31. — 7) *kennen (= ज्ञा Schol.)*: अन्वयति Buāg. P. 10,87,19. — अन्वीत = अन्वित 1): मुदा र-मगामन्वीतम् — कर्तुम् *mit Wonne zu erfüllen* Spr. 4729.

— समनु, पूर्वभाषसमन्वित *versehen mit, wozu hinzugefügt —, addirt worden ist* WEBER, GJOT. 72.

— अय 1) RV. Prāt. 10,14. Z. 9 *lies verschwinden st. abgehen, fehlen und fuge पयक् nach ऽपैति hinzu*. — अयेत *geschwunden* RV. Prāt. 11, 12. प्रकृतेरपेताः स्वराः *so v. a. unnatürliche* Varāh. Brh. S. 90,2. को कि नाम शरीराय धर्मपेते समाचरेत् *so v. a. ein Unrecht* Spr. 348.

— व्यप, व्यपेत *getrennt (Gegens. सहित)* Spr. 4268.

— अयि 3) अयियत् *vergehend (Gegens. उद्यत्)* Buāg. P. 10,14,22.

— अयि 1) यदाभ्येति *und अभितरामिति wenn die Sonne hervor —, näher herankommt d. h. am Himmel herauf* Ait. Br. 3,44. — 4) Z. 3 *streiche ते vor नयनविषयं. Statt अभ्येति ist, wie STENZLER bemerkt, wohl mit MALLIN. अत्येति zu lesen. Der Sinn der Stelle ist nach ihm: wenn du auch zu einer anderen Zeit (d. h. am hellen Tage) dahin kommst, so musst du doch so lange verweilen, bis die Sonne den Gesichtskreis überschreitet (d. h. bis sie untergeht und in der Abenddämmerung das Opfer vollzogen wird)*. — 7) *erkennen, pass. अनीयते* Buāg. P. 10,38,11.

— समभि 3) *Jmd (acc.) zu Theil werden*: पत्करोत्यहितं किञ्चित्कस्य-चिन्मूढमानसः । तं समभ्येति तन्नूनम् Spr. 4764.

— अय 3) तौह्योको ऽयमवैति *लोकतिलकान्स्वप्ने ऽप्यज्ञातानिव die ser betrachtet die Welt als nicht da seiend* Spr. 2311. इत्यवपत्यनुधाः Buāg. P. 10,87,37. *verstehen, mit einem infinit.* KATHAS. 96,35.

— अन्वय 3) *sich einlassen in (acc.)*: प्राप्त एषां कलहं नान्ववैति MBh. 12,11033. — 4) *Etwas erlernen (acc.)*: यज्ञो दानमध्ययनं तपश्च चत्वार्येतान्यन्ववेतानि सद्भिः । दमः सत्यमार्जवमानुषंस्वयं चत्वार्येतान्यनुपात्ति मन्तः MBh. 3,1236,1235.

— उपाव 1) नितरामर्चिरूपावैति *die Flamme zieht sich nach unten, sinkt zusammen* TBr. 2,1,10,2.

— प्रत्यव *sich vergehen. sündigen*: ननु विक्षिताकरणात्प्रत्यवैतीति कुतो ऽवसितम् Mit. III,43,a,3. — Vgl. प्रत्यवाय.

— व्यव Ait. Br. 3,14. — Vgl. व्यवाय.

— समव, समवेत *in Etwas enthalten, inhärent*: कार्यं TARKAS. 22. Sarvadarçanas. 106,143,10. fgg. समवेतार्थ (वचस्) *inhaltsreich, sinnvoll* Buāg. P. 10,83,22. — Vgl. समवाय, समवायिन्.

— आ 1) त्वाष्ट्रमेत्य पुनक्ति शशाङ्कः Varāh. Brh. S. 47,18. — 3) स्व-रपोर्मध्यमेत्य *zwischen zwei Vocale zu stehen kommend* RV. Prāt. 1,11.

योगं समेतः Varāh. Brh. S. 24,29. मूलकृत्वमेत्य Daçak. in Benf. Chr. 189,4. Statt एय्युयः R. 2,63,28 *lesen die edd. Bomb. und GORR. (2,67. 22) श्युयः; der Schol.: उपेयुयः (sic) प्राप्तस्य*.

— उदा, उदेयिवस् *hervorgegangen, entstanden, geboren (= उदित Schol.)* Buāg. P. 10,31,4.

— प्रत्या, प्रत्येयाय स्वक्रं धाम Buāg. P. 11,13,42.

— समा 1) व्रजतु तव निदाघः कामिनीभिः समेतः (समेतम् v. l.) *im Verein mit* Rt. 1,28.

— परिममा *umkehrend sich wohin (acc.) begeben* Buāg. P. 10,66,40.

— उद् 2) *heliakisch aufgehen* Varāh. Brh. S. 7,19,9,11,14,20, S. उद्यत्ते 13,4. — 3) उद्यत् *hervorgehend, entstehend (Gegens. अपियत्)* Buāg. P. 10,14,22. — 3) उदितपुष्पवना भुवः *so v. a. üppig geworden (उदित = ऊर्जित MALLIN.)* Kir. 3,5. समूहघातमद्यत्तः परात्रोद्यति मानिनः । प्रधंसितान्धतमसस्तत्रेदाकर्णं रवेः ॥ *sich erheben so v. a. stolz thun (zugleich aufgehen von der Sonne)* Spr. 3177. *aufsteigen so v. a. wachsen, an Zahl zunehmen*: चतुरन्तरमुद्यति पञ्च च्छ्दांसि तानि ह् RV. Prāt. 17,11. उदित-त im Gegens. zu शान्त Verz. d. Oxf. H. 229,6,29,32. Das Beispiel BUARTR. 3,41 (wo वेधः को ऽपि vor स hinzuzufügen ist) gehört zu 3); vgl. Spr. 1993.

— अयुद् 1) अरूपो ऽभ्युदयो चक्रे ताम्रीकुर्वन्निवाम्वरम् MBh. 7,8438. अभिनिर्मुक्तः (d. i. अभिनिष्क्रान्तः) सूर्यो वाभ्युदितः Buāg. P. 11,26,8. *heliakisch aufgehen* Varāh. Brh. S. 6,7.

— प्रोद्, प्रोद्यत्प्रौढप्रियङ्गु Spr. 1928.

— समुद् 4) प्रज्ञाविक्रमभक्तयः समुदिता येया गुणा भूये *vereinigt* Mudrār. 7,9. — 3) गुणसमुदितेषु पुरुषेषु Spr. 3366. — Vgl. समुदय. समुदाय.

— उप 1) वनमेक उपेयिवान् *begab sich* N. 13,32. अस्तमुपैति *geht (heliakisch) unter* Varāh. Brh. S. 12,21. मात्राविशेषः प्रतिवृत्त्युपैति *ein-treten, sich einstellen* RV. Prāt. 13,18. Sp. 768, Z. 7 *lies 33,11 st. 33. 1. R. 2,34,33 hat die ed. Bomb. richtig उपेयुयः*. — 3) दिव्यवर्षसकृत् प्रमोदनिज्ञामुपेयाः Sāh. D. 31,11. Z. 2 vom Ende *lies पुनर्वात्यमुपेयुयः (so die ed. Bomb.)* — 6) *einstimmen, einfallen (vgl. उपाव 2.)*: निधनम् Çāñkh. Çr. 8,10,5. 10,21,12. — 7) *erreichen (mit dem Verstande), begreifen*: न वस्त्वनाकारमुपैति बुद्धिः Sarvadarçanas. 84,3. — उपेत 1) *gekommen um Schutz zu suchen*: ऽवत्सल Spr. 3937. राशिमुपेतः *gekommen in so v. a. stehend in* Varāh. Brh. S. 104,29. — Vgl. उपाय fg., उपायिन् fg., उपेतर् fg., उपेय.

— अद्युय, auch die ed. Bomb. अयुयैव्यति.

— अयुय 1) *Jmd (acc.) entgegengehen* Buāg. P. 10,71,38. गृह्मभ्युपेतः *so v. a. stehend in* Varāh. Brh. S. 104,42. अयुपेत *am Ende eines comp. versehen mit* 21,38. Das letzte Beispiel gehört zu 3). — 2) विवृद्धिम-

भ्युपैति Varāh. Brh. S. 73,10. Hir. III. 61 gehört zu 1); vgl. Spr. 1489.

— 3) *zugeben*: अयुपैते 3. sg. pass. Sarvadarçanas. 52,21,71,6,94,5.

— समोप, बलवीर्यसमोपेत R. 7,37,5,10.

— प्रत्युप vgl. प्रत्युपेय.

— व्युप *sich vertheilen in oder über Etwas* Kāth. 29,7.

— समुप 1) RV. Prāt. 18,32. — 3) विवृद्धिं समुपैति Varāh. Brh. S. 24,11. दोषान् *die schlechten Folgen erfahren* 46,37. मृत्युम् 69,26.

— नि, भङ्गं नीयान् Çāñkh. Br. 4,1.